

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЯ ЗАГАЛЬНА

підготовки бакалаврів
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

ЛУЦЬК – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Психологія загальна» підготовки бакалаврів, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньої програмою Початкова освіта.

Розробник:

Зореслава Крижановська – доцент, кандидат психологічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної та клінічної психології

протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри:

доктор психологічних наук

Журавльова О.В.

«Психологія загальна»: силабус нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 012 Педагогічна освіта, за освітньої програмою Початкова освіта / укл. Крижановська З.– Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 21 с.

© Крижановська З.Ю., 2022 р.

© ВНУ імені Лесі Українки, 2022

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна (заочна) форма навчання	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма Педагогічна освіта Освітній рівень бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>90 / 3</u>		Рік навчання <u>2022 - 2023</u>
		Семестр <u>1</u> -ий
		Лекції <u>26</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>28</u> год. Лабораторні <u>0</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Самостійна робота <u>30</u> год.
ІНДЗ: <u>не має</u>	Консультації <u>6</u> год.	
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача.

ППП Крижановська Зореслава Юріївна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри загальної та клінічної психології

Контактна інформація Kruzhanovska.Zoreslava@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Ефективна професійна реалізація сучасного педагога різної спеціалізації неможлива без цілісної системи знань про людину, яка формується у вищій школі. Програма навчальної дисципліни “Психологія загальна” орієнтована на оволодіння студентами педагогічних спеціальностей знаннями про особливості функціонування

психіки людини, її законів та механізмів та складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.

Метою освітнього компоненту «Психологія загальна» є формування наукового розуміння природи психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ, про індивідуально-типологічні властивості особистості; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.

«Психологія загальна» є загальноосвітнім компонентом підготовки бакалаврів – майбутніх педагогів. Вона спрямована на вивчення та розуміння базових понять і категорій науки, системи психологічних знань, закономірностей, механізмів, методологічних підходів щодо вивчення психічних явищ людини, їх виникнення, функціонування та розвиток; поведінки, діяльності, вчинків; психофізіологічних процесів та механізмів, які лежать в основі різних форм психічної активності.

Вивчення загальної психології є необхідним для формування психологічної освіченості та культури майбутніх педагогів та є обов'язковим в підготовці до майбутньої професійної діяльності.

Програма навчальної дисципліни складена у відповідності до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 013 «Початкова освіта» і враховує його вимоги.

Програмою передбачені лекційні і практичні заняття, на яких будуть інтенсивно застосовуватися сучасні форми роботи. Окрім аудиторних занять, програма включає значний об'єм самостійної роботи студентів, з метою опрацювання теоретичних джерел і виконання самостійних практичних завдань.

Форма організації контролю: іспит.

2. Пререквізити.

Навчальна дисципліна є міждисциплінарною в системі професійної підготовки бакалаврів й може вивчатися автономно, незалежно від попередньої навчально-професійної підготовки студентів. Для кращого оволодіння матеріалами курсу бажаним є вивчення дисципліни загального та професійного циклів підготовки: “Вступ до спеціальності”, “Педагогіка” та інші.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів базової системи наукових знань з психології.

Основне завдання навчальної дисципліни – сприяти психологічній підготовленості майбутніх педагогів до професійної діяльності.

Після вивчення навчальної дисципліни «Психологія загальна» студенти повинні **набути та отримати знання:**

- ключових понять, теорій та закономірностей, що складають категоріальний апарат загальної психології;

- системи психічних явищ живої істоти та їх характеристики;
- психологічних механізмів та закономірностей функціонування психіки людини;
- принципів використання психологічних знань для вирішення професійних проблем, які здатні виникати в практиці шкільного життя.

уміння:

- аргументувати власні погляди на актуальні проблеми загальної психології;
- мати розуміння методів психологічного дослідження та можливостей їх використання в педагогічній практиці;
- використовувати психологічні знання під час реалізації професійних функцій;
- мати загальне розуміння про психологічні особливості психіки дитини;
- визначати основні властивості особистості, психологічні механізми детермінації її поведінки, використовуючи необхідні методи дослідження;
- володіти базовими методами підтримки психічного здоров'я.

4. Результати навчання (компетентності)

Основним результатом навчання є знання та розуміння предметної області загальної психології та здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати

конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

Результати навчання цього освітнього компонента деталізують такі **програмні результати**:

ПР-02 – Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03 – Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-06 – Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07 – Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08 – Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

5. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиць 2.

Таблиця 2

Дошкільна освіта

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Світ психічних явищ людини. Психічні процеси.						
Тема 1. Загальне поняття про психологію, як науки. Визначення її предмету та завдань.	8	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 2. Сучасні методи психологічного дослідження.	11	-	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 3. Особистість та чинники її формування. Поняття свідомості.	10	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 4. Відчуття тварини та людини.	8	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 5. Сприймання тварини та людини.	10	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 6. Пам'ять людини.	8	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 7. Мислення та мова людини.	10	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 8. Увага людини.	8	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 9. Уява людини.	8	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
<i>Підсумкова контрольна модульна робота</i>						ПМК
Разом за модулем 1	75	16	18	18	2	20
Змістовий модуль 2. Психологія емоцій та індивідуальних властивост.						
Тема 10. Емоційно-почуттєва сфера особистості.	9	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 11. Задатки та здібності людини.	8	-	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 12. Загальне поняття про темперамент людини. Основні властивості.	7	2	2	2	-	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 13. Характер особистості. Структура характеру.	9	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 14. Діяльність як основна форма активності особистості.	6	2	-	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
Тема 15. Спілкування.	6	2	2	2	-	ДС/ ІРС/ РМГ

Підсумкова контрольна модульна робота						ПМК
Разом за модулем 2	45	10	10	12	4	20
Види підсумкових робіт (за потреби)						Бал
Модульні контрольні роботи						60/Т
МКР 1						30
МКР 2						30
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2)						30+30=60
ІНДЗ						відсутнє
Всього годин/ Балів	90	26	28	30	6	100

Примітки:

платформа Moodle одна з форм навчання або симбіоз у формі онлайн лекцій під час карантинних обмежень. Форма контролю: ПМК – підсумковий модульний контроль, ПК – поточний контроль.

Форма контролю*:

- ДС – дискусія, ДБ – дебати, ЛР – письмове виконання лабораторної роботи/звіт, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

7. ІНДЗ:

Відсутнє.

6. Завдання для самостійного опрацювання

1. Основні етапи еволюції психіки людини.
2. Види та форми поведінки живих організмів.
3. Стадії психічного розвитку тварини.
4. Передумови розвитку свідомості людини.
5. Відмінність психіки людини від психіки тварин.
6. Ключові питання онтогенезу психіки людини.
7. Значення діяльності для розвитку здібностей людини.
8. Макроструктура діяльності.
9. Ведучі форми діяльності людини (ігрова, навчальна, трудова). Здібності і діяльність.
10. Значення соціального середовища для розвитку здібностей людини.
11. Різновиди прояву здібностей в молодшого школяра.

12. Розвиток здібностей дитини в освітньому процесі.
13. Критерії психологічної готовності дитини до шкільного навчання.
14. Значення уваги для початку навчання у школі.
15. Значення темпераменту для побудови індивідуального підходу у навчанні дітей.
16. Основні напрямки розвитку особистості в період молодшої школи.
17. Види уваги та їх характеристика.
18. Психологічна характеристика причин шкільної неуспішності.
19. Розвиток особистості в дошкільний період.
20. Основні властивості індивідуальної уваги: концентрація, стійкість, переключення, розподіл, обсяг.
21. Врахування темпераменту дитини в навчально-виховній роботі педагога.
22. Особливості пізнавальної сфери дитини молодшої школи.
23. Умов формування характеру в період молодшої школи.
24. Фізіологічні основи характеру.
25. Значення сенсорної сфери для розвитку дитини в період дошкільця.
26. Значення уваги для розвитку дитини.
27. Типове та індивідуальне в характері.
28. Розвиток уваги дитини та його значення.
29. Властивості психічного відображення.
30. Причини навчальної неуспішності дитини.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять; активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- виконання модульних контрольних завдань;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях;

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- порушення дисципліни;
- списування та плагіат.

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані інтегральну, загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання.

Для усвідомленого й системного засвоєння курсу необхідною є систематична навчально-пізнавальна робота студентів в усіх видах і формах її організації: лекції, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації, самостійна робота.

Контроль успішності студентів здійснюється з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання.

Аудиторні заняття будуть проводитися у формі лекцій.

Здобувачам освіти може бути зараховано результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, он-лайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;

- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;

- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві курсу не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття з дисципліни. При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням. [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Несвоєчасне виконання завдання.

Студент, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність і представити конспект пропущеного заняття. Якщо студент відсутній на практичному занятті, то, залежно від виду діяльності, передбаченого навчальною програмою, студент проходить усне опитування на пропущену тематику або демонструє навички роботи, що їх передбачено відповідним видом діяльності. Відсутність студента на ПМК оцінюється в «0» балів. Повторне написання ПМК можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує вагому причину відсутності студента.

- За умови участі студентів у навчанні з елементами **дуальної освіти** передбачено можливість самостійного опрацювання студентами матеріалів навчальних занять протягом одного дня на тиждень та зарахування їхніх результатів до загальної кількості балів поточного контролю.

- *Процедура оскарження результатів контрольних заходів.*

- Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що його буде розглянуто згідно із заздалегідь визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Оцінювання роботи здобувача вищої освіти.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Обов'язковими є:

поточний контроль – (40 балів).

ПМК проводиться у вигляді відкритих питань та становить **60** балів. **Модульна контрольна робота** є складовою підсумкового контролю і здійснюється через проведення аудиторних письмових робіт під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні двох контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів одна).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Відвідування практичних занять є обов'язковим. У форс-мажорних ситуаціях навчання може проходити також в он-лайн формі (за погодженням з кафедрою).

Академічна доброчесність: виконані завдання бакалаврами мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями з опорою на представлені зразки

оформлення необхідних для психологічних досліджень документів. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів.

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що його буде розглянуто згідно із заздалегідь визначеними процедурами у ЗВО (див. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки, пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

- **Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:**

- Дотримання академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки, здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

- Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті 42 Закону України «Про освіту») :

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування з університету (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

- позбавлення академічної стипендії;

- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

- Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до

захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

-

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 5 балів). Перескладання відбувається із дозволу кафедри за наявності поважних причин.

V. Підсумковий контроль

На іспит виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних ситуацій, які можуть виникати в освітньому просторі.

Форма проведення іспиту – усний екзамен.

Докладніше про поточне та підсумкове оцінювання - за покликанням.

[https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf)

[02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf)

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Предмет загальної психології.
2. Види відчуттів.
3. Форми пасивної уяви – сни, марення, галюцинації, фантазія.
4. Психіка та її властивості.
5. Сприймання як активний процес побудови перцептивного образу.
6. Структурні компоненти психології.
7. Психічні пізнавальні процеси людини та їх значення.
8. Класифікація та види сприймання.
9. Прийоми створення образів уяви: аглютинація, гіперболізація, підкреслення, схематизація, типізація.
10. Історія розвитку психології.
11. Значення сенсорної сфери для розвитку дитини.
12. Значення розвитку уяви для навчальної успішності в молодшій школі.
13. Місце психології в системі наук.
14. Загальні особливості сприймання.
15. Поняття про емоції в психології.
16. Диференціація психології на окремі наукові галузі.
17. Поняття про пам'ять в психології.
18. Роль уваги для шкільної успішності.
19. Наукові та практичні зв'язки психології та педагогіки.
20. Роль психологічних знань для педагогічної діяльності.

21. Поняття про почуття в психології.
22. Поняття про характер людини.
23. Процеси пам'яті та їх психологічний аналіз.
24. Вплив емоційних станів дитини на її успішність у школі..
25. Значення ведучої діяльності для розвитку здібностей дитини.
26. Способи розвитку довготривалої пам'яті дитини.
27. Значення емоцій та почуттів у житті людини.
28. Розвиток пізнавальних процесів дитини в період дошкілля.
29. Індивідуальні відмінності в процесах пам'яті: швидкість, точність, міцність запам'ятовування, готовність до відтворення.
30. Негативні чинники в розвитку здібностей.
31. Характеристика основних методів психологічних досліджень.
32. Види пам'яті за змістом та тривалістю збереження інформації.
33. Значення розвитку уваги дитини в процесі молодшої школи.
34. Способи зменшення тривожності дитини в процесі адаптації до школи.
35. Значення психічного здоров'я педагога в процесі професійної діяльності.
36. Формування естетичних почуттів в молодшого школяра.
37. Розвиток моральних почуттів молодшого школяра та їх значення.
38. Характеристика мислення в психології.
39. Природні передумови розвитку здібностей людини.
40. Діагностика дітей молодшого шкільного віку та її особливості.
41. Способи та умови розвитку мислення молодшого школяра.
42. Значення сімейного оточення для розвитку дитини.
43. Особливості ведення спостереження за дітьми молодшого шкільного віку.
44. Види мислення людини.
45. Значення шкільного колективу для соціалізації дитини.
46. Розвиток свідомості дитини та його значення.
47. Індивідуальні особливості мислення: широта, глибина, гнучкість, швидкість, самостійність.
48. Різновиди здібностей.
49. Розвиток гуманних цінностей дитини в процесі шкільного навчання.
50. Уява людини та її психологічний аналіз.
51. Поняття про темперамент.
52. Біологічне і соціальне в структурі особистості.
53. Зв'язок мислення та мовлення людини.
54. Страх у стосунках між дітьми: способи його подолання.
55. Вплив емоційної позиції матері на психічний розвиток дитини.
56. Значення розвитку сприймання для наочно-образного мислення дитини.
57. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність.
58. Значення мови для розвитку психічних процесів людини.
59. Способи розвитку мови та мовлення дитини в дошкіллі.
60. Спілкування з однолітками та його значення для розвитку психіки дитини.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Обов'язкова література:

1. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник / М. Й. Варій. – Київ : Центр учб. літ., 2009. – 1008 с.
2. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко ін.] ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Каравела , 2011. - 464 с.
3. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. / С. Д. Максименко. – 3-тє вид., переробл. та допов. – Київ : ЦУЛ, 2018. – 272 с.
4. Партико Т. Б. Загальна психологія : підручник / Т. Б. Партико. – Київ : Ін Юре, 2008. – 414 с.
5. Савчин М.В. Загальна психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин. – Дрогобич, 2009.- 372 с.

Додаткова література:

Девисюк А. С. Психологія : навч.-метод. посіб. / А. С. Девисюк. – Луцьк : РВВВ ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 180 с.

Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – Київ : ЦУЛ, 2018. – 388 с.

Загальна психологія : навч. посіб. / [О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка]. – Київ : Центр учб. літ., 2012. – 296 с.

Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : навч. посіб. / Т. С. Кириленко. – Київ: Лебідь, 2007. – 256 с.

Копець Л. В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.] / Л. В. Копець. – Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.

М'ясоїд, П. А. Курс загальної психології: підручник. У 2-х т. Т. 1 / П. А. М'ясоїд. – Київ : Алерта, 2011. – 496 с.

Психологія: підручник // за заг. ред. Т. Б. Партико Львів. нац. ун -т ім. І. Франка. - Київ: Ін Юре, 2014. - 665 с. 18.

Психофізіологія : навч. посіб. / М. Ю. Макаруч, Т. В. Куценко, В. І. Кравченко, С. А. Данилов. – Київ : ООО «Інтерсервіс», 2011. – 329 с.

Психологія: схеми, таблиці, коментарії: навчально-наочний посібник / [друге перероблене видання.] / О.М Пасько., О.М. Цільмак. [за загал. ред. Цільмак О.М.] – Одеса: ОДУВС, 2015. – 271 с. – з іл. – Електрон. дан. (1файл). – Режим доступу: http://www.oduvs.edu.ua/navch_pidruch_psixolog.html

Русинка І. І. Психологія : навч. посіб. / І. І. Русинка. – Київ : Знання, 2007. – 367 с.

Столяренко О. Б. Психологія особистості : навч. посіб. / О. Б. Столяренко. – Київ : Центр учб. літ., 2012. – 280 с.

Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості : навч. посібник. 2-е вид. / Т.М. Титаренко - К. : Каравела, 2013. - 372 с.

Цимбалюк І. М. Загальна психологія / І. М. Цимбалюк, О. Ю. Яницька. – Київ : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

Інтернет-ресурси

Бруннер Є. Ю. Увага, пов'язана з уявою та пам'яттю [Електронний ресурс] / Є. Ю. Бруннер // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. – Херсон, 2016. - Вип. 6(1). - С. 18-23. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp_2016_6\(1\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp_2016_6(1)_5) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Дубовий К. В. Дослідження феномена здібностей у вітчизняній науці [Електронний ресурс] / К. В. Дубовий // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України : електрон. наук. фах. вид. / Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Богдана Хмельницького. – Хмельницький, 2011. - Вип. 3. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2011_3_15 (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Дудар О. В. Методичне забезпечення вивчення міжособистісної перцепції особистості [Електронний ресурс] / О. В. Дудар // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. – Львів, 2012. - Вип. 2(2). - С. 304-313. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_2\(2\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_2(2)_36) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Карпенко Н. А. Механізми міжособистісного сприймання [Електронний ресурс] / Н. А. Карпенко // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. – Львів, 2011. - Вип. 2. - С. 15-28. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2011_2_4 (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Кузнецов М. А. Аналіз основних видів пам'яті та їх ролі у регуляції діяльності людини [Електронний ресурс] / М. А. Кузнецов, О. І. Кузнецов, Я. В. Козуб // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2012. - Вип. 44(2). - С. 104-127. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psychol_2012_44\(2\)_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psychol_2012_44(2)_14) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Крижановська З. Психологічні відмінності в самореалізації підлітків міста та села. *Психологія: реальність і перспективи*. Рівне. Вип. 10, 2018. С. 90 – 94. (у співавторстві). <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/14905>

Крижановська З. Мотиваційний компонент самореалізації в спортивній діяльності. *Психологія: реальність і перспективи*. Вип. 12. Рівне, 2019. С. 135 – 139. – (у співавторстві). https://prap.rv.ua/index.php/prap_rv/article/view/61

Крижановська З. Психологічні аспекти командної комунікації спортсменів-баскетболістів. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*. Серія “Психологія”. Вип. 12. Острог, 2021. С. 96 – 102 – (у співавторстві).

<https://journals.oa.edu.ua/Psychology/article/view/3074>

Крижановська З. Ю. Мотиваційні профілі вихователів з різними рівнями професійної зрілості / З.Ю.Крижановська // “Володимир-Волинський педагогічний коледж ім. А.Ю.

Кримського: минушина, сучасність, майбуття": матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (28 листопада 2019 року) - В.-Волинський, 2019 - С. 76 - 79.

Крижановська З. Ю., Росинюк А.Р Психологічні аспекти агресивної поведінки підлітка / Крижановська З.Ю, Росинюк А.Р // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (12 - 13 травня, 2020 р) - Луцьк, 2020. - С.66 - 69

Крижановська З. Ю., Хвесик Ю.Ю. Особливості самоактуалізації жінок в професійній діяльності педагога / Крижановська З.Ю, Хвесик Ю.Ю. // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (12 - 13 травня, 20120 р) - Луцьк, 2020. - С.338 - 340.

Омельченко І. І., Крижановська З. Ю. Гендерні особливості прояву лідерства в підлітковому віці / І. І. Омельченко, З. Ю. Крижановська // Матеріали науково-теоретичної конференції присвяченої 150-тій річниці від дня народження Агатангела Кримського (03 грудня 2020 року) - В.-Волинський, 2020 - С. 78 - 80 .

https://drive.google.com/file/d/1_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk

Кожевнікова Д. Г., Крижановська З. Ю. Психологічні особливості селфі-адикції в дітей підліткового віку / Д. Г. Кожевнікова, З. Ю. Крижановська // Матеріали науково-теоретичної конференції присвяченої 150-тій річниці від дня народження Агатангела Кримського (03 грудня 2020 року) - В.-Волинський, 2020 - С. 80 - 82.

https://drive.google.com/file/d/1_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk

Крижановська З. Ю. Комуникативні вміння спортсменів-баскетболістів як необхідна умова ефективної командної взаємодії / З. Ю. Крижановська // Матеріали науково-теоретичної конференції присвяченої 150-тій річниці від дня народження Агатангела Кримського (03 грудня 2020 року) - В.-Волинський, 2020 - С. 50 - 52 .

https://drive.google.com/file/d/1_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk

Крижановська З. Самореалізація особистості в шлюбно-сімейних відносинах. *Наукові записки* [Національного університету" Острозька академія"]. Серія: Психологія і педагогіка. Вип. 18, 2011. С. 138 – 146.

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:UeHWp8X0CEIC

Крижановська З., Мірченко С. Мотиваційний компонент самореалізації в спортивній діяльності. *Психологія: реальність і перспективи*. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне. Вип. 12, 2019. С. 127 – 131.

https://www.prap.rv.ua/index.php/prap_rv/article/view/61

Крижановська З. Емоційні особливості жінки в процесі реалізації материнської ролі. *Психологічні перспективи*. Луцьк. Вип. 23, 2014. С. 148 – 159.

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAA

J&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:zYLM7Y9cAGgC

Крижановська З., Сичак О. Самореалізація особистості після виходу на пенсію, як спосіб її само виповнення. *Психологія: реальність і перспективи*. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 7. Рівне, 2016. С. 106 – 109.

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:2osOgNQ5qMEC

Крижановська З., Мітлош А. Психологічні особливості сприймання професійного персонального іміджу жінки-викладача студентами вищого навчального закладу. *Актуальні проблеми психології*. Збірник наукових праць «Національна академія педагогічних наук України, Інститут психології імені ГС Костюка». Київ. №12. Вип. 21, 2015. С.238 – 246.

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:u-x6o8ySG0sC

Крижановська З., Мітлош А. Психологічні аспекти командної комунікації спортсменів-баскетболістів. *Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]*. Серія: Психологія і педагогіка. Острог. Вип. 12, 2011. С. 96 – 100.

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:bEWYMUwI8FkC

Крижановська З. Ю. Психологія загальна: силабус (нормативної / вибіркової) навчальної дисципліни підготовки бакалаврів спеціальності 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта освітньо-професійної програми Дошкільна освіта, Початкова освіта / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, факультет психології та соціології, кафедра загальної і соціальної психології та соціології. Луцьк, 2020. 14 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18588>

Психологія загальна [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т психології та соціології, Каф. заг. та соц. психології ; уклад. Л. П. Дейнека ; упоряд. З. Ю. Крижановська. - Луцьк, 2018. - 531 назва.

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:L8Ckcad2t8MC

Крижановська З. Ю. Психологія загальна : силабус навчальної дисципліни підготовки бакалавра спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійної програми Дошкільна освіта / Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет психології, кафедра загальної та клінічної психології. Луцьк, 2021. 14 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19723>

Крижановська З., Бабак К. Емоційна прив'язаність дитини до матері як предиктор її соціальної адаптації до шкільного життя. *Психологічні перспективи*. Луцьк, 2021. Вип. 38. С.138 – 150. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20191>

Крижановська З., Бабак К. Роль типу прив'язаності в сприйманні романтичних взаємин чоловіків та жінок. *Психологічні перспективи*. Луцьк, 2022. Вип. 39. С. 230 – 240.

<https://psychoprospects.vnu.edu.ua/index.php/psychoprospects/article/view/806>

Крижановська З. Надійний тип прив'язаності як основа розвитку психічного здоров'я дитини. *Сучасні психологічні тенденції підтримки та відновлення психічного*

здоров'я особистості: теорія та практика, тези доповідей II міжнарод. міждисциплінар. Конференції. Харків, 2021. С. 52 – 54. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19692>

Крижановська З. Психічне здоров'я людини як життєвонеобхідний ресурс: в науковому психологічному вимірі. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*: збірник матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. Луцьк, 2020. С. 553 – 555.

https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18473/1/18_Kryzhanovska%20Z.pdf

Кожевнікова Д., Крижановська З. Вплив типу прив'язаності на довіру до інших та самооцінку підлітка. *Сучасні психологічні тенденції підтримки та відновлення психічного здоров'я особистості: теорія та практика*, тези доповідей II міжнарод. міждисциплінар. Конференції. Харків, 2021. С. 42 – 44.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19693/1/%D0%94.%20%D0%9A%D0%B E%D0%B6%D0%B5%D0%B2%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

Кожевнікова Д., Крижановська З. Вивчення впливу травми прив'язаності на романтичні стосунки в психоаналітичному підході. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*, матеріали XVII міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів. Луцьк, 2022. С. 885 – 888.

Кожевнікова Д., Крижановська З. Емоційна прив'язаність підлітків як чинник їх самоставлення. *Актуальні проблеми клінічної психології та нейропсихології*, тези доповідей I міжнарод. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 21 – 25.

https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20539/3/Conf_2022_1-21-25.pdf

Кожевнікова Д., Крижановська З. Вплив емоційної прив'язаності з матір'ю на соціалізацію дитини. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*, збірник матеріалів V міжнар. наук.-практ. конфереції. Луцьк, 2021. С. 594 – 596.

Пилюпчук О., Крижановська З. (2021). Вплив типу прив'язаності між матір'ю та дитиною на психічний розвиток останньої. *Сучасні психологічні тенденції підтримки та відновлення психічного здоров'я особистості: теорія та практика*, тези доповідей II міжнарод. міждисциплінар. Харків. С. 81 – 83.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19694/1/%D0%9F%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D0%BF%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9E%D0%BB%D1%8C%D0%B3%D0%B0%2C%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf>

Пилюпчук О., Крижановська З. Психологічні характеристики психічного здоров'я студентів як ознаки їх ресурсності. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*: збірник матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (15 грудня 2020 р.) / відп. ред. Зінченко М.О., Голуб Г.С. – Луцьк, 2020. – С. 559 – 561.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20383>

Філюк Б., Крижановська З. Умови якісної романтичної прив'язаності: психоаналітичний огляд. *Актуальні проблеми клінічної психології та нейропсихології*, тези доповідей I міжнарод. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 76 – 78.

https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20540/3/Conf_2022_1-76-78.pdf

Полюх М., Крижановська З. (Аналіз дитячо-материнської прив'язаності. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*, збірник матеріалів V міжнар.

наук.-практ. конференції. Луцьк, 2021. С. 604 – 605.

Пілецька О., Крижановська З. Психоаналітичні погляди на романтичні взаємини в контексті теорії прив'язаності. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології*, матеріали XI міжнар. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 91 – 93.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20385>

Чудак Б., Крижановська З. Психоаналітичний підхід щодо вивчення впливу типу прив'язаності до партнера на якість романтичних взаємин. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології*, матеріали XI міжнар. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 93 – 95.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20391>

Типи прив'язаності та їх корекція: метод рекомендації до проведення лабор. Занять до вибіркової. Навч. дисц. / уклад. Зореслава Крижановська. – Луцьк : [б. в.], 2022. – 26 с.

https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20380/3/metod_rec.pdf

Конфліктологічне консультування : навч. посіб. / укладач Зореслава Юріївна Крижановська. – Луцьк : ВЕЖА-ДРУК, 2017. – 112 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13944/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81.pdf>

Лазуренко О. О. Психологічний аналіз основних напрямків дослідження емоційної сфери [Електронний ресурс] / О. О. Лазуренко // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка Національної АПН України. Проблеми загальної та педагогічної психології. – Київ, 2012. - Т. 24, ч. 5. - С. 83-93. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pzpp_2012_24_5_12 (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Скрипник Н. І. Зв'язок мови й мислення як основа концептуального аналізу [Електронний ресурс] / Н. І. Скрипник // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10, Проблеми граматики і лексикології української мови. – Київ, 2011. - Вип. 7. - С. 416-418. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_10_2011_7_94 (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Чик А. Пам'ять в контексті інтелектуального потенціалу людини [Електронний ресурс] / А. Чик // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. - Вип. 17. - С. 50-53. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukralm_2014_17_15 (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Швалб Ю. М. Функції уяви у просторі життя особистості [Електронний ресурс] / Ю. М. Швалб // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Психологічні науки. - 2013. - Т. 2, вип. 10. - С. 330-334. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2013_2_10_66 (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана